

Gianvincenzo Cresta

***In amoroso canto*: Η πνοή της φόρμας**

Το *In amoroso canto* προέρχεται από το μαδριγάλιο του Gesualdo da Venosa *Itene o miei sospiri* και φέρει ως υπότιτλο τη φράση *Ricalchi da Gesualdo* (Με τον τρόπο του Τζεζουάλντο). Διατηρεί το πρωταρχικό μελωδικό και αρμονικό υλικό, αλλά όχι και την αρχική αντίληψη του χρόνου σε όλες τουλάχιστον τις εκφάνσεις του. Η ιδέα ήταν να επιτευχθεί μια νέα σύνθεση με αφετηρία ένα υπάρχον σημείο, μια νέα ερμηνεία των εκφραστικών μέσων προκειμένου να προκύψει μια καινούργια δραματουργία και να εξαχθούν από το πρωτότυπο οι εν δυνάμει κατευθύνσεις του χρόνου. Ορισμένα στοιχεία και μερικές διεργασίες από το μαδριγάλιο του Τζεζουάλντο εξελίχθηκαν με τρόπο ώστε να προσδοθεί ένα ενεργητικά δυναμικό στοιχείο που βρίσκει το νόημά του αποκλειστικά στη μουσική και όχι μόνο στο ποιητικό κείμενο, όπως συμβαίνει στην πρωταρχική εκδοχή του έργου. Η «πνοή της φόρμας» και η ενεργητική σχέση μεταξύ των επιμέρους τμημάτων δημιουργεί μια χρονική διαστρωμάτωση: στο διατονικό πεδίο αντιλαμβανόμαστε το χρόνο διεσταλμένο, πιο αργό, ενώ στο χρωματικό διάστημα γίνεται αντιληπτός ως συμπαγής και ταχύς. Επομένως, η ιδέα της φόρμας του *In amoroso canto* εκφράζει τη διαλεκτική σχέση πολλαπλών διαστάσεων του χρόνου: σταθερότητα και αστάθεια, στασιμότητα και κίνηση αντιμάχονται, αλληλεπικαλύπτονται ή αντιπαρατίθενται. Να συνθέτεις σημαίνει να χειρίζεσαι το χρόνο κι αυτό επηρεάζει τις φόρμες· θα μπορούσαμε να μιλάμε για «φόρμες του χρόνου». Κατά κάποιον τρόπο, όλα αυτά τα ζητήματα σχετίζονται με το ύφος· αναγνωρίζουμε έναν συνθέτη και την προσωπική του γλώσσα μέσω του τρόπου που αντιμετωπίζει το χρόνο.